

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 4. Quænam quantitas requiritur ut furtum, vel quævis alia damnificatio
in rebus externis sint mortalia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

rei levis leve damnum infertur proximo, nisi inde sequatur aliud malum.

Q. 4. Quænam quantitas requiritur, ut furtum, vel quævis alia damnificatio in rebus externis sit mortalis?

Not. 1. Furtum rei levis potest esse mortale per accidens ratione damni inde secuti, aut lucri cessantis: ut si acum furaris sartori, qui non possit aliam habere, & ideo uno, vel pluribus diebus operas suas perdat; tunc peccas mortaliter, non quidem peccato furti strictè dicti, cum non surripias aliquid notabile, sed peccato damnificationis iniustæ, quæ proprio nomine caret; nam per ablationem acûs es causa iniusta, cuius sartor damnum grave patitur: est autem mortale contra iustitiam, creare alteri grave damnum sine iusta causa. 2. Ratione scandali, ut si scias ideò alterum blasphematurum; nam mortale est sine iusta causa facere id, ex quo prævidetur alter mortaliter peccaturus. 3. Ratione gravis mœroris, quem concipit Dominus ex furto, ei levis propter affectum ad illam: tunc enim graviter peccas salutem contra charitatem; ex qua tenemur impedire grave damnum proximi, quando facile possumus, licet illud irrationabiliter eventurum sit. Sed hic quæritur quænam materiæ quantitas per se requiratur ad mortale, secluso omni alio.

Not. 2. Quantitas per se requisita ad mortale

tale peccatum in furto, & quavis alia damnificatione injusta, debet esse gravis, vel absolute vel respectivè: nam ablatio rei levissimæ putà oboli non potest esse mortalis per se, cùm sit levis læsio proximi, & leve malum. Quantitas autem gravis absolute est ea, quæ secundum se, & respectu omnium est notabilis, & parit inutilitatem notabilem: ideoque ejus ablatio privat notabili utilitate; & sic infert damnum notabile, & consequenter reddit Dominum cum ratione graviter invitum. Quantitas gravis respectivè est ea, quæ est notabilis relatè ad facultatem, conditionem, & indigentiam certarum personarum, spectatis omnibus circumstantiis: sic quantitas aliqua levis respectu divitis, censetur gravis, ac notabilis respectu pauperis ratione illius inopiæ. Hinc Marc. 12. Christus ait viduam pauperem, quæ duo minuta dederat, plus spectatâ scilicet ejus penuriâ, dedisse, quàm divites, qui multa præbuerant.

Resp. Quantitas gravis absolute, ideoque sufficiens ad mortale respectu omnium etiam Regum, est ea, quæ exæquat valorem sexaginta assium, seu trium librarum; nam talis summa secundum se spectata, est notabilis, & parit utilitatem notabilem. Nec levis est etiam respectu Regis, spectatis omnibus ejus oneribus, ad quæ sustinenda non parum juvat: ex ea enim Rex potest uno die decem, vel duodecim milites alere, qui vitam suam pro illo exponunt,

nunt, vel unum militem per multos dies. Igitur cum talis valor in ordine ad usus humanos fit magnus in se, ejus damnum merito censetur magnum absolute, & respectu cujuslibet vel ditissimi, quem privat facultate disponendi de bono secundum se notabili, nec parum utili: & sic talis valoris damnum est notabile secundum se, ac ratione boni ablati. Adde quod si tale furtum non prohiberetur graviter, daretur occasio multis illud patrandi; unde sequeretur gravissimum damnum principibus. Imò Toletus ad mortale requirit tantum respectu ditissimorum quantitatem unius vel duorum juliorum.

Quantitas verò gravis respectivè ad conditiones personarum, & sufficiens ad mortale, quadruplex est, nimirum respectu divitis triginta asses, respectu mediocriter divitis viginti asses, respectu artificis non pauperis duodecim asses, vel quantum ei valet merces operæ diurnæ; respectu pauperis sex asses; nam unaquæque hæc summa respectu singulorum merito censetur notabilis, & singuli præsumuntur in his esse cum ratione graviter invitæ enim verò talis summa est respectu singulorum pretium laboris haud levis; & non exiguam ipsis parit utilitatem, atque ejus privatio incommodum non leve.

Nota. Cum quantitas materiæ furti mortalis non possit Mathematicè statui, sed tantum moraliter; qui Regi surriperet summam designatam

signatam excepto uno, vel altero asse, censetur peccare mortaliter, quia in moralibus parum pro nihilo reputatur: ac proinde quæ parum distant, nihil distare censentur.

Q. 5. *An & quomodo peccatur mortaliter per minuta furta?*

Resp. I. *Ex communi* qui per plura parva furta uni, vel pluribus facta intendit acquirere quantitatem notabilem, peccat mortaliter tum illa intentione; quia volitio furandi rem notabilem, seu inferendi damnum notabile, mortalis est, nam est volitio peccandi mortaliter, & actus voluntatis participat totam malitiam objecti. Tum etiam quovis furto levi ex illa intentione procedente, quia singulis vicibus aufert rem parvam cum intentione mortali auferendi magnam. Quod autem fit ex intentione mortali, quamvis in se leve sit, est peccatum mortale: actus enim imperatus à voluntate participat malitiam interioris actus imperantis, nam cum illo constituit unum mortaliter actum totalem, estque illius executio. Supposita tamentali intentione, multa illa furta continenter facta unum sunt furtum mortale: quia manant ab uno eodemque proposito efficaci, non interrupto, & virtualiter permanente. sed si interruptè fiant, tunc multiplicantur actus voluntatis mortaliter mali; item peccat mortaliter, qui rem levem semel furatur cum voluntate furandi magnam, si ea oc-